



دیدگاه

شماره: ۸۱۴

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۱۱

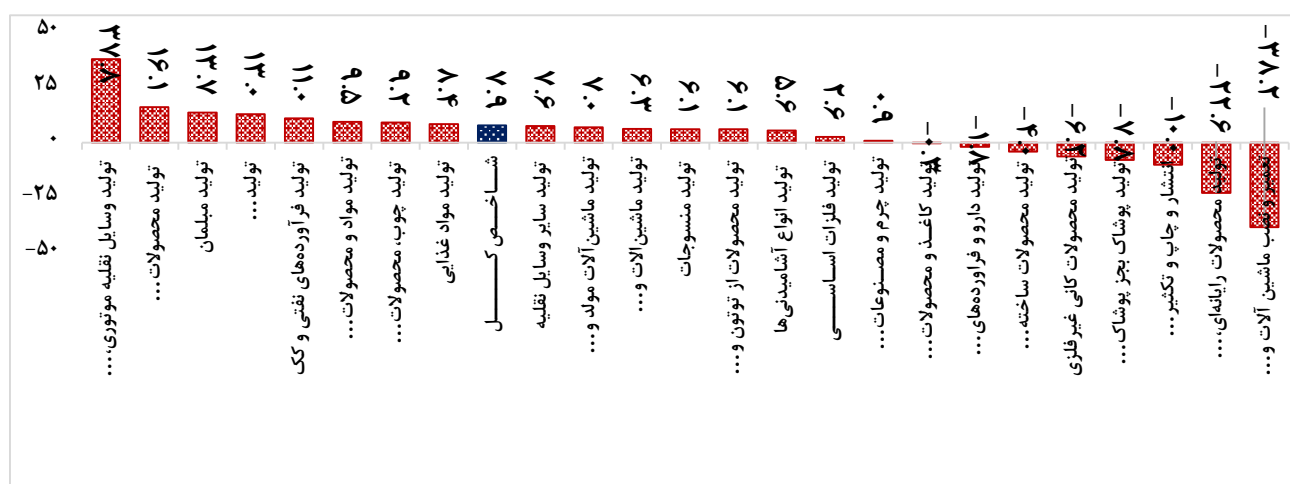
موضوع: تحلیلی بر عملکرد بخش صنعت طی دوره ۹۵-۱۳۹۰ با رویکرد شتاب بخشیدن به رشد صنعتی

تهیه و تنظیم: دکتر احمد تشکینی

توضیح اجمالی:

شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر) در سال ۱۳۹۵ رشد ۷٫۹ درصدی داشت. در این سال سه رشته فعالیت «تولید وسایل نقلیه موتوری»، «تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی» و «تولید مبلمان» بالاترین رشد را داشتند؛ بگونه‌ای که حدود ۹۰ درصد از رشد ۷٫۹ درصدی را به خود اختصاص دادند. سه رشته فعالیت «تعمیر و نصب ماشین‌آلات و تجهیزات»، «تولید ماشین‌آلات الکترونیکی و نوری» و «انتشار و تکثیر» نیز کمترین رشد را تجربه کردند. از ۲۴ رشته فعالیت صنعتی، ۱۶ رشته فعالیت صنعتی رشد مثبت و ۸ رشته فعالیت نیز با کاهش سطح فعالیت مواجه بودند (نمودار ۱).

نمودار (۱): رشد شاخص تولید کارگاه‌های صنعتی در سال ۱۳۹۵



ماخذ: بانک مرکزی ج.ا.ا.

بررسی شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی طی دوره ۹۵-۱۳۹۰ (براساس جدول ۱) نشانگر آن است که:

- شاخص تولید کل از ۱۰۰ در سال ۱۳۹۰ به ۹۹٫۳ در سال ۱۳۹۵ (متوسط رشد سالانه شاخص ۰٫۱-) رسیده است که نشانگر کاهش سطح تولید در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۰ می‌باشد. سطح تولید بخش صنعت (علی‌رغم رشد ۷٫۹ درصدی در سال ۱۳۹۵) همچنان پایین‌تر از سطح تولید سال ۱۳۹۰ است؛ این امر به مفهوم وجود ظرفیت‌های بلااستفاده این بخش است. طی دوره مورد بررسی ۱۴ رشته فعالیت دارای متوسط رشد سالانه منفی و ۱۰ رشته فعالیت دارای متوسط رشد سالانه مثبت بوده‌اند.
- در بین ۲۴ زیرگروه صنعتی در سال ۱۳۹۵، سطح تولید ۱۴ رشته فعالیت همچنان پایین‌تر از سطح تولید سال ۱۳۹۰ می‌باشد و تنها ۱۰ رشته فعالیت دارای سطح تولید بالاتر از سال ۱۳۹۰ است (این بدان مفهوم است که ۱۴ رشته فعالیت صنعتی زیر ظرفیت در حال فعالیت می‌باشند). ضمناً ۵ رشته فعالیت از ۱۰ رشته فعالیت مذکور، رشد تجمعی پایین‌تر از ۱۰ درصد داشته‌اند.

نکات کلیدی:

۱. توزیع رشد ۷٫۹ درصدی شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۳۹۵ بین زیرگروه‌های صنعتی کاملاً نامتقارن است، بگونه‌ای که عمده رشد بر سه فعالیت صنعتی متمرکز است و برخی فعالیت‌های صنعتی همچنان وضعیت مناسبی ندارند؛ لذا عدم توجه به رفع مشکلات آنها می‌تواند فرآیند خروج از رکود صنعتی را دچار وقفه و اختلال کند. افت تقاضای موثر و کمبود منابع مالی برای تامین سرمایه در گردش عمده دلایلی است که می‌تواند آهنگ رشد تولید فعالیت‌های صنعتی را کندتر (و رونق صنعتی را شکننده) کند.
۲. با هدف شتاب‌بخشی به رشد صنعتی کشور پیشنهادات زیر قابل ارایه است:
- تحریک تقاضای رشته فعالیت‌های صنعتی مانند کانی غیرفلزی و فلزات اساسی از طریق پیگیری سیاست تحریک بخش مسکن.



دیدگاه

- تحریک تقاضای داخلی از طریق ارایه اعتبار خریدار برای بخش هایی مانند پوشاک، مبلمان و محصولات الکترونیک داخلی.
- بهره برداری از تقاضای بازارهای منطقه ای در صنایع صادراتی مانند کانی غیرفلزی، فلزات، صنایع غذایی، مبلمان و تولید ماشین آلات برق و دستگاه های برقی و صنایع دارای بازارهای صادراتی جهانی مانند محصولات شیمیایی، لاستیکی، پلاستیکی و دارویی.
- ارایه اعتبار برای نوسازی ماشین آلات و تجهیزات با تاکید بر ماشین آلات داخلی با هدف ایجاد تحرک در صنایع تعمیر و نصب ماشین آلات، محصولات رایانه ای، ماشین آلات برق و تولید ماشین آلات طبقه بندی نشده.

جدول (۱): شاخص تولید کارگاه های صنعتی بزرگ طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۹۰

متوسط رشد سالانه ۹۰-۹۵	رشد کل دوره ۹۰-۹۵	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
-۱۴,۲	-۵۳,۴	۴۶,۶	۷۵,۴	۴۱,۱	۴۸,۳	۲۹	۱۰۰	تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات
-۱۲,۳	-۴۸	۵۲	۵۶,۴	۶۷,۸	۷۵,۸	۱۰۶,۳	۱۰۰	صنایع تولید پوشاک بجز پوشاک از پوست خزدار
-۱۱,۵	-۴۵,۸	۵۴,۲	۵۱,۱	۵۲,۵	۹۹,۲	۱۰۵	۱۰۰	صنایع تولید محصولات از توتون و تنباکو (سیگار)
-۱۰,۸	-۴۳,۶	۵۶,۴	۷۲,۹	۸۱,۳	۷۷,۱	۱۰۶,۵	۱۰۰	تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری
-۹,۱	-۳۷,۸	۶۲,۲	۵۴,۷	۷۵,۲	۶۹,۲	۹۱,۴	۱۰۰	صنایع تولید مبلمان
-۶,۶	-۲۸,۹	۷۱,۱	۷۹	۱۰۱,۶	۹۲,۴	۱۰۳,۶	۱۰۰	انتشار و چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده
-۵,۱	-۲۳,۱	۷۶,۹	۵۵,۸	۶۵,۶	۴۳,۴	۵۵	۱۰۰	صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر
-۴,۲	-۱۹,۵	۸۰,۵	۷۴,۸	۷۹,۴	۶۷,۳	۸۰,۷	۱۰۰	صنایع تولید سایر وسایل نقلیه
-۳,۸	-۱۷,۵	۸۲,۵	۸۵,۹	۹۰,۴	۸۱,۵	۸۳,۶	۱۰۰	صنایع تولید محصولات ساخته شده از فلز بجز ماشین آلات و تجهیزات
-۲,۳	-۱۰,۹	۸۹,۱	۹۵	۱۰۴	۱۰۸,۹	۱۰۲,۵	۱۰۰	صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی
-۲,۲	-۱۰,۶	۸۹,۴	۸۱,۹	۹۲,۹	۱۰۳,۸	۱۰۳,۱	۱۰۰	صنایع تولید چوب، محصولات چوبی و چوب پنبه ای (غیر از مبلمان)
-۲,۲	-۱۰,۳	۸۹,۷	۸۳,۸	۹۹,۵	۸۹	۹۳,۶	۱۰۰	صنایع تولید ماشین آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه های برقی
-۱,۶	-۷,۷	۹۲,۳	۸۷	۹۴,۵	۱۰۱,۵	۱۰۱,۵	۱۰۰	صنایع تولید منسوجات
-۰,۴	-۲	۹۸	۹۲,۲	۹۰,۸	۹۱,۲	۷۸,۴	۱۰۰	صنایع تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر
-۰,۱	-۰,۷	۹۹,۳	۹۲	۹۴,۷	۸۸,۷	۹۷,۷	۱۰۰	شاخص کل
۰,۲	۱,۱	۱۰۱,۱	۸۹,۵	۷۴,۳	۸۰,۳	۶۰,۵	۱۰۰	صنایع تولید سایر مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر
۰,۷	۳,۴	۱۰۳,۴	۱۰۲,۵	۹۱,۲	۹۶,۶	۹۷,۵	۱۰۰	صنایع تولید چرم و مصنوعات چرمی (کیف، کفش، چمدان و غیره)
۰,۷	۳,۶	۱۰۳,۶	۸۹,۲	۱۰۳,۹	۱۰۴,۵	۱۰۰	۱۰۰	صنایع تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی
۱,۲	۶,۴	۱۰۶,۴	۱۰۳,۷	۱۰۹,۷	۱۰۴,۹	۱۰۰,۶	۱۰۰	صنایع تولید فلزات اساسی
۱,۶	۸,۲	۱۰۸,۲	۹۸,۸	۹۱,۸	۸۹,۴	۱۰۰,۷	۱۰۰	صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی
۳,۳	۱۷,۶	۱۱۷,۶	۱۰۸,۵	۱۰۶,۶	۱۰۰,۹	۱۰۱,۲	۱۰۰	صنایع تولید مواد غذایی
۳,۳	۱۷,۶	۱۱۷,۶	۱۱۷,۹	۱۱۵,۷	۱۰۷,۲	۱۰۶,۳	۱۰۰	صنایع تولید کاغذ و محصولات کاغذی
۳,۷	۱۹,۷	۱۱۹,۷	۱۰۷,۸	۱۰۴,۵	۱۰۱,۹	۱۰۳,۸	۱۰۰	صنایع تولید فرآورده های نفتی و کک (به غیر از پالایشگاه های نفت)
۳,۸	۲۰,۷	۱۲۰,۷	۱۱۴,۳	۱۱۴	۹۸,۴	۹۹,۳	۱۰۰	صنایع تولید انواع آشامیدنی ها
۶	۳۴	۱۳۴	۱۳۶,۴	۱۲۵,۹	۱۱۶,۱	۱۰۲,۲	۱۰۰	صنایع تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی

ماخذ: بانک مرکزی ج.ا.ا.